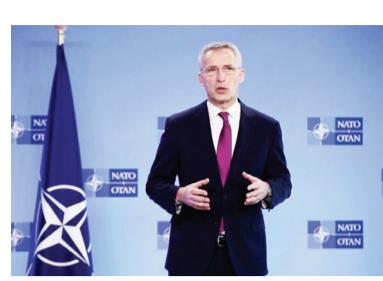

NATO-nun Baş katibi: "Ukraynani dəhşətli qış gözləyir"

"Ukraynani dəhşətli qış gözləyir".
"Report"
TASS-a istinadən xəber verir ki, bunu NATO-nun Baş katibi Yens Stoltenberg deyib.

Onun sözlərinə görə, Alyans ölkələrinin xarici işlər nazirinin Rumiyanın paytaxtı Buxarestdə keçiriləcək iclasda Ukraynaya yardımın genişləndirilməsinə, o cümlədən yanaq və dərman təminatına dair qərar qəbul ediləcək.

Rusyanın İrəvana "Lars cəzası" davam edir

1600-dən çox neqliyyat vasitəsi hələ də Yuxarı Lars sərhəd keçid məntəqəsində qalıb.

Axar.az xəber verir ki, bu barədə Ermenistan İqtisadiyyat Naziri məlumat yayıb. Nazirin məlumatına görə, bu veziyət Krim körfəzində baş veren partlayışla bağlı Rusiya tərefinin görərük keçid məntəqəsində yük maşınının yoxlanılması rejimini sərtləşdirməsindən sonra yaranıb və hələ də davam edir.

Pensiya alanlarının orta yaşı açıqlanıb

Nazir: "İnsanları işləməməyə sövq etməkdən çəkinməliyik"

"Növbəti dövrlərdə də sosial sahəyə dəstəy artırılması davam edəcək".

Bunu Milli Məclisin dünənki iclasında Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib. Nazir bildirib ki, hər zaman proqnozlaşmada konservativ yanaşma olmalıdır:

"Ümumi olaraq bündəcə gəlirlərinde həm transfe-

rin, həm də məcburi dövlət sosial siğorta haqlarının məbləği 10 faiz azalıb, özəl sektor artıb.

2019-cu ildən bu günə qədər sosial müavinətlərin, pensiyaların, əməkhaqqının artırılması istiqamətində çox ciddi isləhətlər həyata keçirilib.

(səh.4)

□ № 216 (5737), 2022-ci il

SƏRQ

Günəş Sərqedən doğur!

www.sherg.az

26 noyabr 2022-ci il (şənbə)

Prezident İlham Əliyev Toivo Klaari qəbul edib

Brüsseldə keçirilmiş görüşün nəticələri barədə fikir mübadiləsi aparılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 25-də Avropanın Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaari qəbul edib.

Görüşdə Ermenistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşdırılması, iki ölkə arasında sülh müqaviləsi ilə bağlı danışqlar prosesi, sərhədlerin delimitasiyası üzrə Brüsselde keçirilmiş görüşün nəticələri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Yaxın perspektivdə baş tutmayacaq

Peskov: "Azərbaycan və Ermenistan liderlərinin Rusiyada görüşü planlaşdırılmışdır"

"Yaxın perspektivdə Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Rusiyada görüşü planlaşdırılmışdır, lakin rəsmi Moskva öz platformasında Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşması üçün saylarını davam etdirilməye hazırlı".
Bunu Rusiya Prezidentinin

mətbuat katibi Dmitri Peskov deyib.

Mətbuat katibi bildirib ki, Rusiya Azərbaycan və Ermənistan arasındakı sülh müqaviləsinin imzalanmasına töhfə vermək istiqamətində işini davam etdirir.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu gün Bakıda ADA Universitetində "Orta Dəhliz boyunca: geosiyaset, təhlükəsizlik və iqtisadiyyat" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda dekabrın 7-də Brüsselde Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanla planlaşdırılan görüşün baş tutmayacağılığını söyləyib.

(səh.3)

Güney Azərbaycana dəstək

Prezident İlham Əliyev: "İranda yaşayan azərbaycanlıların müdafiəsi üçün əlimizdən gələni edəcəyik"

"Ermənilər övladlarını Türkiyəyə və Azərbaycana nifrat ruhunda tərbiyə edirlər". Bu sözü Prezident İlham Əliyev noyabrın 25-də ADA Universitetində keçirilən "Orta Dəhliz boyunca: geosiyaset, təhlükəsizlik və iqtisadiyyat" mövzusunda beynəlxalq konfransda çıxışında deyib.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, o ki qaldı regionda dinc birgəyəşmiş, erməni cəmiyyəti

onilliklər ərzində erməni diasporu və erməni milletləri tərəfindən aparılmış tebligat ilə zəherlənil: "Bu, ermənilərin Qarabağın azərbaycanlı kəndlərində və şəhərlərində, həmcinin azərbaycanlılara qarşı törendiklərinin səbəblərindən ibidir.

Ermənilər övladlarını Türkiyəyə və Azərbaycana nifrat ruhunda tərbiyə edirlər. Türkofobiya və Azərbaycanfobiya Ermənistanın ideologiya-

si olmuşdur. Onlar özlərinin tarixi və tarixi şəxsləri haqqında o qədər miflər fikirləşiblər ki, artıq özlərinin uydurmalarına inanmağa başlayıblar. Ermənistanın bütün tarixi, Ermənistanın bütün tarixi ırsı saxtadır". Ölkə başçısı diqqət qatdırıb ki, biz hər zaman ləyaqətimizin, müstəqilliyimizin və ənənələrimizin müdafiəsində dayanacağımızı:

(səh.2)

"Mən ayağımı itirmişəm"

Səbuhi Məmmədli "Şərq"ə danışdı

"Əməliyyatım uğurlu oldu. Topçubəşov adına xəstəxanada əməliyyat oldum və buranın en yaxşı cerrahları məni əməliyyat etdilər".

Bu sözü "Şərq"ə açıqlamada tanınmış jurnalist Səbuhi Məmmədli deyib. Ötən gün ağır əməliyyat keçirən jurnalist hazırda özünü yaxşı hiss etdiyini bildirib: "Bərpa prosesinə başlamışq. Həyatim üçün ciddi təhlükə yaranmışdı.

(səh.3)

Azərbaycanlı nazir işə piyada getdi

Fərid Qayıbov Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkətinin çağırışına qoşulub

"Gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov işə piyada gedib. Bu barədə nazir özü sosial şəbəke hesabında paylaşım edib.

O bildirib ki, Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkətinin çağırışına qoşulub və işə piyada gedib. F.Qayıbov hər kəsi bu təşəbbüsə qoşulmağa səsləyib.

Xatırladaq ki, ötən il 25 Noyabr - Qadınlara qarşı Zorakılıqla Beynəlxalq Mübarizə Günü ilə əlaqədər olaraq Azərbaycanın gender əsaslı zorakılığı qarşı 16 günlük fealiq kampanyasına start verilmişdi.

(səh.2)

Vəziyyət ağırdır, bahalaşma ən son həddə yaxınlaşır

İqtisadçı millət vəkillərini sərt tənqid etdi

"Yaşadığımız ilde minimum əmək haqqının 300 manat olması fonundan inflasiyanın həddi istehlak sabətinin deyərinin daha ədaləti indeksasiyasını tələb edirdi. Məsələn, 2019-cu ilin 250 manatlıq minimum əmək haqqının alıcılıq qabiliyəti 2022-ci ilin 300 manatlıq minimum maaşından daha yüksəkdir". Bu barədə Milli Məclisin plenar iclasında çıxışı zamanı parlamentin inan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc danışıb.

Zahid Oruc deyib ki, ötən ilin noyabrında 100 manata alınan erzaq indi 125 manata alınır: "O cümlədən, xidmətlər sabətində tekce qaz, elektrik, su və kanalizasiya tarifləri hesabına 1 nəfər üçün minimum istehlak sabətinin aylıq dəyəri 14 manat arındır.

(səh.7)

Vəfat edən olmayıb

Daha 41 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycanda koronavirus (CO-VID-19) infeksiyasiyasi 41 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 37 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumatə görə, analiz nümunələri müsbət çıxan şəxslərdən vəfat edən olmayıb.

Azərbaycanda indiyadək ümumilikde 824 168 nəfər koronavirus infeksiyاسına yoluxub. Onlardan 813 909 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 9 975 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 284 nəfərdür. Ölkədə son sutka erzində 1802, hazırlı dövrədə isə 7 367 419 test aparılıb.

(səh.4)

Zamanın uzanması ziyanımızdır

Separatçıların qurduğu
hərbi postlar ləğv edilməlidir

"30 ildir problemə həll edə bilməmişik"

Fazil Mustafa: "Dərman qiyamətləri Türkiyədən üç dəfə bahadır"

(səh.4)

İstatistik	Bu gün	25.11.2022
Öləmlər	824 168	41
Öləm nümunələri	813 909	37
Öləm nümunələrinin tətbiqi	284	1802
Öləm nümunələrinin tətbiqindən sonra sağalma	7 367 419	0
Öləm nümunələrinin tətbiqindən sonra sağalma	9 975	0

Bakının Tehrana cavabı qətidir

İstənilən anti-Azərbaycan hərəkətlərə cavab veriləcək

onlardan qorxmadiğimizi nümayiş etdik. Biz həyat tərzimizin, Azərbaycanın dünyevi inkişaf vektorunun ve azərbaycanlıların, o cümlədən İranda yaşayışın azərbaycanlıların müdafiəsi üçün elimizden geleni edeciyik. Onlar xalqımızın bir hissəsidir". Ölkə başçısı dıqqət çəkib ki, İranda tədrisin erməni dilində aparıldığı məktəblər var, lakin azərbaycanlı məktəblər yoxdur:

Prezident İlham Əliyev noyabrın 25-də ADA Universitetində keçirilən "Orta Dəhliz boyunca: geosiyaset, təhlükəsizlik və iqtisadiyyat" mövzusunda beynəlxalq konfransın açılışında çıxış edib. Dövlət başçısı bir çox önemli meqamılardan danışır. Ölkə rəhbəri növbəti dəfə İranın son dönenlər atlığı addımlara toxunub və müüməməsəvar.

President bildirib ki, heç vaxt İran sərhədimizdə bir neçə ay müddətində iki hərbi təlim keçirmiyə: "Men İranın üç prezidenti - Həsən, Əhmədinejad və Ruhani ilə işləmişəm. Bütün bə illər ərzində bugünküնən bənzər vəziyyət yaranmamışdır. Heç vaxt İran bizim sərhədimizdə bir neçə ay müddətində iki hərbi təlim keçirmemişdi. Heç zaman Azərbaycana qarşı bu qədər nüfət və hədə-qorxu ilə dolu bayanat verilmemişdi". Dövlət başçısı vurğulayıb ki, her zaman istənilən anti-Azərbaycanın beynənatına və hərəkətinə cavab vermiş və veracayık: "Bu sebəbdən bəzən İran ilə sərhəddə hərbi təlimlər keçirməli olduq ki,

40 milyon azərbaycanının haqqının pozulmasına son verilməlidir

"Azərbaycanda tədrisin rus dilində aparıldığı 340 məktəb fəaliyyət göstərir. Bununla yanaşı, respublikada 10 məktəbdə tədris gürcü dilindədir. Gürçüstəndə 116 azərbaycanlı məktəb var. İranda tədrisin erməni dilində aparıldığı məktəblər var, ancaq Azərbaycan dilində tədrisin olduğu məktəb yoxdur. Bu necə ola bilər? Əgər kimse deyr ki, bu, daxili işlər müdaxilədir, biz bunu tamamilə redd edirik. Azərbaycanın xarici siyaseti gün kimi ayındır - biz heç bir dövlətin daxili işinə qarışmamışmır və qarışmırıq".

Dövlət başçısının toxunduğu məsələni
"Şərq"ə təhlil edən millət vəkili Ceyhun Məmmədov deyib ki, Prezident İlham Əliyev həle bir müddət bundan evvel tekcə Azərbaycandakıların yox, bütün dünyada

yaşayışın azərbaycanlıların prezidenti olduğunu xüsusi olaraq vurğulamışdır. Deputatın sözlərinə görə, dövlət başçısı bu ifadələri ile bütün dünyaya mesaj vermişdir: "İranda 40 milyon azərbaycanlı yaşayır. Bu, olduqca böyük rəqəmdir. Söhbət olanda gedir ki, İranda milyonlarla azərbaycanlılarının hüquqları pozulur. Bununla yanaşı, Tehran tez-tez Azərbaycanla təhdid dili ilə danışır. Cənab Prezident bu məsələyə açıq şəkilde toxundu. Bəyan etdi ki, İranın sərhədimizdə herbi təlimlər keçirənək Azərbaycanda bir-mənalı qarşılınmır. Vurğulandı ki, Azərbaycanda adekvat addımlar ataraq İrana sərhəddə təlimlər keçirib, öz gücünü, qüdrətini göstərdi. İran Azərbaycanla təhdid dili nde danışmağa son qoymalıdır. Eyni zamanda 40 milyon azərbaycanlıların haqqının pozulmasına da son verilməlidir. Səydaşlarızaq ana dildinde təhsil alıbilmirlər, davamlı olaraq təqiblərə mezur qalırlar. Haqlı olaraq sual ortaya çıxır. Necə olur ki, İranda azsızlı ermənilərin bütün hüquqları pozulur, öz dillerində təhsil alırlar, amma azərbaycanlılar üçün bu hüquqları tapdadır?".

C.Məmmədov vurğulayıb ki, İran adını "müsəlman ölkə" qoysa da islam dövlətlərinə qarşı aqressiv siyaset keçirir, Ermənistana hərbi yardım göstərir, Azərbaycanın daxili işlərinə qarışır, müxtəlif təxribatlar töredir: "O baxımdan Prezident İranın növbəti dəfə açıq xəberdarlığını etdi. İran Azərbaycanda dini esasları "dövlət" qurulması, vətəndaşlarımızın elə alınması və digər təxribatlarla biridən son qoymalıdır. Dövlət başçısı İranda yaşayışın səydaşlarızzının problemlərindən agah olduğunu bəyan etdi. Dıqqət çətdirdi ki, onların hüquqlarının müdafiəsi üçün bütün zəruri addımlar atılacaq".

İsmayıllı Qocayev

Rusiya və Ermənistənin fəallığı yetərli deyil

Dəmir yolu tikintisində Bakının mövqeyi həllədici olacaq

resmi İrəvanın Baş nazırı Nikol Paşinyan və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin arasında elə olunduğu iddia edilən anlaşmaya riayət edəcəyi de hələlik müəyyən qeder şübhə doğurur. Ancaq bəzələr deqiqdir ki, beynəlxalq sankiyaların tətbiqindən sonra Rusiyadan yeni neqliyyat-kommunikasiya marşrutlarına ciddi ehtiyatı var. Kreml Zəngəzur dəhlizinə de belə bir yeni "neqliyyat nəfəsləri" kimi yanaşır. Ancaq bu "nəfəslərin" məhz Rusiyadan nezarəti altında olmasına çalışır. Təbii ki, bu məsələdə iki öməni problem mövcuddur. Birincisi, Paşinyan hakimiyəti Azərbaycanın qərbi bölgələrini Naxçıvanla birləşdirəcək marşrutun dəhliz adlandırılmasında müqavimət göstərir. Böyük ehtimalı həmin marşrutun erməni baş nazır tərefindən Horadiz-Mehri-Ordubad-Sədərək-Yərəş demir yolu bərpası üzrə işə başlamaq üçün ciddi imkanlar barədə müəyyən siqnalalar alıb:

"Əger dünənki razılaşmaldan kənara çəkilmələr olmasa, demir yollarının bərpası məsələsində böyük investisiyalara ehtiyac yaranıb. Bəzələr deqiqdir ki, bəzən beş imkənlilik var". Eyni zamanda o xatrıldır ki, bütün bu razılaşmalar təsdiqlənməli və qeydə alınmalıdır. "Ancaq en yaxşıdır odur ki, bizim maliyyə imkanları ilə bağlı problemimiz olmayıraq". Paşinyanın dediklərindən belə neticəye gelmək olar ki, Putin bu yolu tikintisi üçün lazımi vəsaitin ayrılmışını və edib. Xatrıldaq ki, demir yolu Məhrənədən keçən hissəsinin tikintisi məsələsi 2021-ci ilin dekabrında Brüsselde həll olunub. Naxçıvanın Qərbi Azərbaycanla birləşdirilmesi üçün Ermənistən 45 kilometrlik dəmir yolu inşa etməlidir. Erməni tərefindən hesablanan məsələlərə görə, buna 200 milyon dollar lazımdır.

Politolog Elçin Xalidbəyli "Şərq"ə açıq-
lamasında vurğulayıb ki, Ermənistən Baş nazırı Nikol Paşinyanın açıqlamaları ilə davranışları arasında həmişə ciddi ziddiyətlər olur. Adətən, erməni baş nazır heç bir anlaşımeye sənəd qədər riayət etmər. Bir çox hallarda isə həmin anlaşmaların pozulması istiqamətində addımlar atır: "Bu baxımdan,

Digər tərefdən, resmi İrəvan hər hansı layi-

həyə maliyyə vəsaiti xərcləmək imkənində deyil, üstəlik, bunu istəmir. Ona görə de böyük ehtimalla erməni baş nazır bu məsəlinin maliyyə tərefinin həlli-ni Rusiyaya üzərində yükleməyə çalışır. Həmin marsrutda nezərat hüququnu qazanmağa can atan Rusiya tərefi de bununla razılışmış ola bilər. Çünkü bədəm yolu xəttinin berpasına külli mülkardə maliyyə vəsaiti xərcləyəcək Rusiya bunun evesini almadan heç vaxt etməz. Yəni ola bilər ki, mehz bu səbəbdən de erməni baş nazır bu məsəlenin həlli üçün Ermənistən maliyyə problemlərə üzülməyəcəyini vurğulayıb".

Eksperit fırınca, bütün burlara bax-
mayaraq, bu məsələnin yalnız Rusiya və Ermənistən arasında anlaşma natiçindən həlli de inandırıcı görünür: "Çünki bu marsrut üzərə esas təreflərden biri rolunda mehz Azərbaycan çıxış edir. Bu baxımdan, resmi Bañının mövqeyi həlli-decid olacaq. Diger tərefdən, bu marsrut işə salınmasında Rusiyadan başqa da maraqlı ölkələr var. Yəni belə bir önemli məsələnin həllinə Avropa və Asiya ölkələrinin de mövqeyi təsir göstər bilər. Hər halda bu neqliyyat-kommunikasiya marsrutundan, daha dəqiq desək, Zəngəzur dəhlizindən istifadə edəcək dönya ölkələrinin Rusiyadan nezərat iddiiaları ilə razılışاقını iddien eminlikle iddia etmək mümkün deyil. Və bu baxımdan, böyük ehtimalı Ermənistən Baş nazırı Nikol Paşinyan Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə anlaşıdır. Yəni resmi İrəvan dəhliz ifadəsindən yayınmağa cəhd göstərir.

İsmayıllı Qocayev

Brüssel görüşü baş tutmayacaq

Tofiq Zülfüqarov: "Makronun iştirak edəcəyi görüş Azərbaycanın maraqlarına ziddir"

"Dünen Hikmet Hacıyev mənə məlumat verdi ki, onunla Şarl Mişelin ofisindən əlaqə yaradılıb. Bildirilib ki, Ermənistən baş nazırı həmin görüşə yalnız orada Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun iştirak edəcəyi təqdirdə razılıq verə bilər. Bu isə o deməkdir ki, həmin görüş baş tutmayıacam".

Görüşün baş tutmaması ilə bağlı "Şərq"ə danışan sahibi xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov qeyd edib ki, Fransa Prezidenti E.Makronun iştirak edəcəyi görüş Azərbaycanın maraqlarına uyğun deyil: "Av-

Aygün Tahir

"Mən ayağımı itirmişəm"

Səbuhi Məmmədli "Şərq"ə danışdı

"Əməliyyatım uğurlu oldu. Topçubaşov adına Xəstəxanada əməliyyat oldum və buranın an yaxşı carrahları məni əməliyyat etdirib". Bu sözləri "Şərq"ə açıqlamasında tanınmış jurnalist Səbuhi Məmmədli deyib. Ötən gün ağır əməliyyat keçirən jurnalist hazırda özünü yaxşı hiss etdiyi bilir: "Bərpa prosesinə başlamışq. Həyət üçün ciddi təhlükə yaranmışdır".

Böyrəklərimdə kreativin miqdarı yüksək idi, şəker, ürək çatışmazı, ağıciyimde problemlər var idi. Ən ciddi problem qanqrənanın olması idi, əfsuslar ki, fikir verməmişəm, son iki-üç gündə gələmələr. Onda şəkərlə diabet, ürək çatışmazı, ağıciyin aşağı payında pneumoniya, aşağı etrafılarda qan damarı mənşəli artırılmış xroniki xəstəliyi qeyd etmiş. İndi özümü bir az yüksəlmiş hiss edirəm. Ümid edirəm, böyrəklərimdə kreatin də aşağı düşəcək". S.Məmmədli əlavə edib ki, xəstəxanada ne qədər qalacağına həkimlər qarəverəcək: "Mən ayaq itirmişəm. Bir əzəmi itirmişəm. Bu, sadə bir şey deyil, adı darmadağın deyil". Qeyd edək ki, jurnalist Respublika Klinik Xəstəxanasında, ak-

demik M.A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzində, Nərimanov Tibb Mərkəzində, M.Cavazdə adınə Respublika Kliniki Uroloji Xəstəxanasında müalicələr alıb. Onda şəkərlə diabet, ürək çatışmazı, ağıciyin aşağı payında pneumoniya, aşağı etrafılarda qan damarı mənşəli artırılmış xroniki xəstəliyi qeyd etmiş. Şəbəbile dializ alır. Hazırda müalicəsi A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzində davam edir.

İsmayıllı

Naxçıvana ayrılan dotasiya 31,1 milyon manat azaldılacaq

Gələn il üçün dövlət bütçəsinin xərclərindəki dəyişikliklər açıqlanıb

SI nəzərdə tutulur".

S.Şerifov bildirib ki, gələn il üçün dövlət bütçəsində Naxçıvana ayrılan dotasiya 31,1 milyon manat azaldılacaq. Nazir bildirib ki, Naxçıvanda Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmetinin Baş İdarəesi dövlət bütçəsinin mərkəzi xərclərindən maliyyələşəcək: "Naxçıvana dotasiyadan azaldılan 31,1 milyon manat yeni sefirliklərin açılması və onların fealiyyətinin təmin edilməsinə, beynəlxalq fealiyyətde Azərbaycanın maraqlarının müdafiə edilməsi üçün hüquq məsləhətlərinin cəlb edilməsinə, sefirliklərin təhlükəsizliyinin qorunmasına artırılmasına yönəldiləcək. Yerdə qalan vəsaitin

4,1 milyon manatı Milli Məclisin xərclərinə, 11,1 milyon manatı müdafiə və milli təhlükəsizlik xərçbölməsinin köməkçi bölməsinə yönəldiləcək".

Naxçıvan MR-nin bütçəsinin gəlir və xərcləri 635,3 milyon manat olacaq

Samir Şerifov qeyd edib ki, İçərişəhər Qoruğu İdarəsinin və Şəmkir rayonunun yerli xərclərinin tənzimlənməsi üçün gələn il üçün dövlət bütçəsinin layihəsində müvafiq xərçbölməsində cəmi 1,5 milyon manat məbləğində yerdeyişmələr olacaq. Nazir bildirib ki, bununla əlaqə-

dar icmal bütçədə də dəyişikliklər baş verəcək: "Naxçıvan MR bütçəsinin gelirlerinin 20 milyon manat artırılması neticesində icmal bütçənin gelirleri 33 milyard 26 milyon manat, xərcləri isə 37 milyard 969 milyon manat təşkil edəcək. Kəsri isə 4 milyard 944 milyon manat olmaqla eyni seviyyədə qalacaq. İcmal bütçənin tərkibində Naxçıvan MR bütçəsinin gəlir və xərcləri bərabər olmaqla 635,3 milyon manat, dövlət bütçəsinin ayrılan dotasiya isə 449,8 milyon manat, Naxçıvan MR-nin öz gelirleri isə 185,5 milyon manat təşkil edəcək. Eyni zamanda edilən dəyişikliklər bütçə qaydasının tələblərinə uyğundur və icmal bütçənin qeyri-neft baza kəsisi ÜDM-də

xüsusi çəkisində hədeflənən yuxarı həddin göstəricisini keçmir. Eyni zamanda icmal bütçənin xərclərinin yuxarı həddi ilə bağlı 37 milyard 949 milyon 346,5 milyon manat rəqəminin 37 milyard 969 milyon 346,5 manat rəqəm ilə evez ediləsi təklif olunur".

"Bu, yanlış rəqəmdir..."

Samir Şerifov kişilərin 47 faizinin 65 yaşı çatmadan ölməsi iddiasına münasibət bildirib. Deyib ki, Azərbaycanda kişilərin 47 faizinin 65 yaşı çatmadan dünyasını dəyişdiyi deyilir: "Bu, yanlış rəqəmdir. 2021-ci ilin statistikasını götürsek, ölkəmizdə 76 min 878 nəfər dünyasını dəyişib. Onlardan 40 min 261 nəfər kişilər, 36 min 617 nəfəri qadınlardır. Dünyasını dəyişən kişilərin 18 min 922 nəfəri 65 yaşa qədər kişilər olub və bu da 47 faiz təşkil edir. Vəfat edən 21 min 339 nəfər, yəni 53 faizi isə 65 yaşdan yuxarı kişilər olub. Yəni 47 faiz aralımlına yalnız bu göstərici gelir".

İsmayıllı

Pensiya alanlarının orta yaşı açıqlanıb

Nazir: "İnsanları işləməməyə sövq etməkdən çəkinməliyik"

"Növbəti dövrlərdə də sosial sahəye dəstəyin artırılması davam edəcək". Bunu Milli Məclisin dünəni iclasında Əmək və halının sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib. Nazir bildirib ki, hər zaman proqnozlaşmada konservativ yanaşma olmalıdır: "Ümumi olaraq büdcə gelirlərinə ham transferin, həm də məcburi dövlət sosial siyortaq haqlarının məbləği 10 faiz azalıb, özəl sektor artıb.

2019-cu ildən bu güne qədər sosial müaviniyyətin, pensiyaların, əməkhaqqının artırılması istiqamətində çox ciddi istahətlər heyata keçirilib. Hər hədəfə belə dinamik şəkildə sosial ödənişləri artırın as sayda dövlət var. Növbəti dövrlərdə də dövlətin siyasetində sosial sahəye dəstəyin artırılması davam edəcək. Azərbaycan vətəndaşının rifahının təmin olunması üçün bu ödənişlər

ardicil şəkildə heyata keçiriləcək". Nazir deyib ki, insanları işləməməyə sövq etmək çəkinməliyik: "Nazirliyin işsizlikdən Sığorta Fonduñun ümumi büdcəsi, çərçivəsində əsas mövqeyi aktiv məşğulluq programlarının genişləndirilməsidir. Biz öz qazancını əldə etmək imkanını yaratmaliyiq. Bu sahəde siyasetimiz növbəti dönmədə davam edəcək. 400 minə yaxın işsizi məşğulluq programı çərçivəsində işa düzəltmişik, 55 min şəxsin özünüməşğulluğu təmin edilib. İldə 15-16 min ailəni özünüməşğulluqla təmin edə bilerik. Bu sahəde müraciətlərin sayı 80-90 minə çatır. Prosesin tam şəffaf olması üçün bütün tədbirlər görüllüb".

Sahil Babayev bəyan edib ki, şəhid ailələrinə, mühərbi vəteranlarına xüsusi destek göstərilir: "Artıq bu kateqoriyalanın 9000 şəxse özünəməş-

ğulluq aktivləri təqdim olunub. Paralel olaraq, bu kateqoriyadan olan 16 min insan işe düzəlib. Bütün segmentlər üzrə bu kateqoriyadan olan insanlara dəstəyimiz davamlı olacaq".

Nazir vurğulayıb ki, pensiya yaşı ilə bağlı müəyyən rəqəmlər səslənmişdir: "65 yaşına çatan insanlar arasında 60 faiz pensiya alan var, 40 faiz sosial müavinet alır. Sığorta əsaslı pensiya sisteminə malik olmaq üçün addimlar atılır. Sosial siyortaq ödənişi heyata keçirmiş insanların hər biri pensiya çətri ilə ehətə olunub. Sosial siyortaq ödəməyənlər eyni yanaşmanı tətbiq edə bilər. Fərdi uçot sistemində 2006-ci ilden sonra sosial siyortaya görə amnistiya tətbiq edilib. Bu çox böyük humanist addimdır. Sığortanı vaxtı-vaxtında ölüyən şəxslər var, onlar fərqlindirilmelidir. Sosial siyortaq ödəməyən şəxslər sosial müavinet verilir. Bir daha vurğulamaq isteyim ki, ömrən uzunluğu ilə bağlı rəqəmlər səsləndirilir. Beynəlxalq təcrübədə pensiya dövrü 12 il olaraq hesablanır. Bu, sosial siyortaq sistemidir. Bu gün bəzədə pensiya çıxanların 68 faizi 12 ildən çoxdur pensiya yaşı 65 ola da, edilmiş güzəştər nəticəsində pensiya alanların orta yaşı 60-61-dir".

İsmayıllı

Parlamentdə 2023-cü ilin büdcə müzakirələri davam edir. Qanun layihəsi artıq ikinci oxunusda qəbul olunub. Müzakirələr zamanı deputatlar çoxsaylı məsələni gündəm gətirir, iradlarını, təkliflərini söyləyir, problemlərin həllini tələb edirlər. Büdcədən demək olar ki, bütün sahələrə ayrılan vəsaitlərdə artımlar var. O cümlədən, gələn il televiziya, radio və nəşriyyatın fealiyyətinin gücləndirilməsi üçün 61 milyon 024 min 113 manat vəsait ayrılbı ki, bu da cari ilə müqayisədə 7 milyon artım deməkdir. 2022-ci ilde televiziya, radio və nəşriyyataya ayrılmış vəsait 54 milyon manat cıvarında olub.

Diqqətəkən məqam isə odur ki, 2023-cü ilin

"Reklam bazarının qayğısına qalmalılıq"

Qulu Məhərrəmli: "KİV-in maliyyə baxımından təmin olunmasının standart yolları var"

büdcə müzakirələrində bugündək KİV-in, xüsusi çap matbuatının mövcud durumu, bu sahəyə ayrıcaq diqqət ayrılmış məsələsi gündəm getiriləmib. Halbuki, bəzi baş redaktorlar çap mediasının ayaqda saxlanmasından getdiyək çətinliydi bir dörvədə bu sahəyə də eləvə vəsaitin büdcədə nəzərdə tutulmasını istəyirler. Qeyd edək ki, layihədə 2023-cü il üçün dövlət büdcəsinin gelirleri 30,7 milyard manat proqnozlaşdırılır ki, bu da ölkə tarixinin en yüksək göstəricisi olmaqla, 2022-ci ilə müqayisədə 5,2 faiz, 2021-ci ilə müqayisədə ise 16,4 faiz çoxdur.

Mətbuat Şurası idarə Heyətinin üzvü, BDU-nun professoru Qulu Məhərrəmli "Şərq"ə deyib ki, son illərin büdcə ayrılmaları təcrübəsində, sadəcə, dövlət maliyyəsindirdiyi televiziya, radio kanallarına, dövlət nəşriyyatlarına ve bir de yaradıcılıq təşkilatlarının nəşrlərinə pul ayrırlar. Professorun sözərinə görə, görünür, inkişaf etməcək olmasının qədəri maddənin büdcə layihəsində eks olunması, yəni KİV-ə, çap mediasına alava vəsait ayrılmaması mümkün deyil: "KİV-in maliyyə baxımından təmin olunmasının standart yolları

var. Dünya təcrübəsində bunun birinci yolu reklamlar, ikincisi, satışdan əldə olunan gelirler, üçüncüüsü isə ianələrdir. Əger biz Azərbaycanda müstəqil, normativ medianın inkişafını isteyirikse, mütləq reklam bazarının qayğısına qalmalılıq. Son illər qədər reklam bazarının ümumi həcmi ilə bağlı müxtəlif rəqəmlər səsləndirilir. Burada reklam bazarının ümumi tutumunu nəzərdə tutram. Yeni dövlət qurumlarının elanları, reklamları da daxil olmaqla böyük bir maliyyə resursundan səhət gedir. Amma onlar necə bölünür, necə planlaşdırılır, bununla bağlı hələlik ortada şəffaflıq heç ne yoxdur. Əger mətbuat qurumlarını, qəzet və saytları dövlət büdcəsində maliyyələşdirməyə keçirtsək, köhne sisteme qayılmış olacaq. Halbuki, Azərbaycanda "KİV haqqında", o cümlədən "Media haqqında" qanunlar buna imkan vermır. Medianı, KİV-i maliyyə cəhdən təmin etməyin en yaxşı yolu mövcud təcrübədə reklam bazarı və çap matbuat ilə bağlı satışın əldə olunmasına. Bunlar olmayacaqsın, medianın maddi sixintillarla üzləşməsi həmişə gündəmdə olacaq".

İsmayıllı Qocayev

Məhkəmə qərarlarının icrasına büdcədən vəsait ayrılmalıdır

Əks təqdirdə bu, investorları da ölkəyə investisiya qoymaqdan çəkindirəcək

Dünen Milli Məclisin payız sessiyası çərçivəsində növbəti iclas keçirilib ve 2023-cü ilin büdcə zərfi ikinci oxunusda müzakirə edilərək qəbul olunub. İclasda Baş nazir Əli Əsədov və hökumət üzvləri de iştirak edir. Deputatlar büdcə zərfi ilə yanaşı, cari məsələlər barədə də fikirlər səsləndirib, problemləri dileyibitir.

Milli Məclisin Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin sedir müvənisi Qüdrət Həsenquliyev deyib ki, ölkədə ilin sonuna 1 milyon 200 min məhəkəmə qərarının icraya yönəldilmesi gözlənilir. Bu, kifayət qədər böyük rəqəmdir: "Faktiki olaraq məhəkəmə qərarlarının icra olunmamasının səbəbi bununla bağlıdır. Vətəndaşların narazılığı əsasən məhəkəmələrin ədalətsiz qərar qəbul etməsi, yaxud ədaləti qərarların icra edilməsi ilə bağlıdır. Məhəkəmə qərarlarının icrası üçün büdcədən vəsait ayrılmadı. Bu, dövlətçilik üçün çox mühümdür. Əger məhəkəmə qərarları icra olunmursa, bu, investorları da ölkəyə investisiya qoymaqtan çəkindirəcək. Xahiş edirəm ki, hökumət üzvərindən bu istiqamətə vəsait ayırsınlar".

Deputat Elşad Mirbəşir deyib ki, güzəştli

müləcələrin nəzərdə tutulduğu xərclərde SMA (sinir-ezəx xəstəliyi) xəstələrinə diqqətin artırılmasına ehtiyac var: "Azərbaycanda da bu xəstələr var. Hökumət üzvləri bu məqama diqqət yetirsinler. SMA xəstəlikli usaqlar nezərət görtürsün. İnkəsiya yolu ilə onların müalicəsi mümkündür. Azərbaycanda 28 belə xəsta usaq var. Bu usaqların birinin müalicəsi üçün 2 milyon manat tələb olunur".

"Cavanşirə, Hacı Çəlebiye heykəl qoyulsun!"

Deputat Tahir Kərimli Şeyx İbrahim, Hacı Çəlebi və Cavanşirən heykəlinin qoyulmasına təklif edib: "Azərbaycanda vətənperverliyin inkişaf etdirilməkəndə ötrük təklif edirəm ki, Şeyx İbrahim, Hacı Çəlebi və Cavanşirən heykəlləri qoyulsun". Deputat Qəbelənin Albaniyanın paytaxtı olması ilə bağlı yubiley keçirilməsini də təklif edib: "Şəməxidə "Dörd qapılar" deyilən yer də quruq elan edilsin".

"İnflyasiya fonunda istehlak səbəti daha ədalətli indeksasiya olunmalıdır"

Deputat Zahid Oruc inflyasiya fonunda istehlak səbətinin daha ədaləti indeksasiyasını təklif edib. Qeyd edib ki, minimum emek haqqının 300 manat olması inflyasiyanın həddi istehlak səbətinin deyərinin daha ədaləti indeksasiyasını tələb edir: "Məsələn, 2019-cu ilin 250 manatlıq minimum emek haqqının aliciliq qabiliyyəti 2022-ci ilin 300 manatlıq minimum maaşından daha yüksəkdir. Ötən ilin noyabrında 100 manata alınan ərazi indi 125 manata alınır: "O cümlədən, xidmətlər səbətində tek cəqaz, elektrik, su və kanalizasiya tarifləri hesabına 1 neft üçün minimum istehlak səbətinin aylıq dəri 14 manat artıb. Nəhayət, bizim hazırlı istehlak səbətimiz vətəndaşın mərkəzi istilik sistemine çıxışı normativinə səykonur, ancaq əhalinin yalnız 10 faizinin belə mərkəzi sistemlərə çıxışı var. O zaman minimum istehlak səbətində müeyyənlenmiş kvota ilə bir ailəni 10 gündən artıq istiliklə təmin etmək məmənlik deyil. Ona görə de Dövlət Bankının ölkəmiz orta gəlirlərə köhnə təqoriyasına aid etməsi halında bizim istehlak səbətinin 3-cü dönya ölkələri standartlarında saxlanması doğru deyil".

"2022-ci ildə yarım kq-lıq çörəyin qiyməti 50 qəpikdən 65 qəpikəyə çatdırılabilir"

Z.Oruc qeyd edib ki, 2022-ci ildə yarım kq-lıq çörəyin qiyməti 50 qəpikdən 65 qəpikəyə çatdırılabilir: "Ösindle qiyəmetlər həm de su, elektrik enerjisi və yanacağın tarifləri artırıldığı üçün yüksəkdir. FAO təşkilatının qiymət artımının 23-cü ildə də davam edəcəyini bildirir. Azərbaycanda hər nefer üçün çörək və çörək məhsulları istehlakin illik norması 119 kilogramdır. Nə qədər ki, ölkəmizdə müasir aqrotexnologiyalar tam olaraq tətbiq olunmayıb, qənaəti yanacaq texnologiyaları və məhsuldarlıq 50 sentnerə çatdırılmayıb, xaricdən asılılıq davam edəcək".

İsmayıllı Qocayev

Aylıq maaş 2500 manatdır

Məktəb direktorlarının 58 faizinin əməkhaqqı artırıb

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev dünən media nümayəndələri üçün brifinq keçirib. Nazir Elm və Təhsil Nazirliyinin nəzdində üç dövlət agentliyinin yaradılmasına danışır: "Həzirdə Elm və Təhsil Nazirliyinin nəzdində üç dövlət agentliyinin qurulması işləri idarəm".

Nazir bildirib ki, artıq bununla bağlı müvafiq sənəd hazırlanıb və təsdiq edəcək. Nəhayət, yaradılmış məktəb sayalarının çox olması birnövbəli əsasda heyata keçiriləcək.

Bağçalarda köhne normativlerin deyişdirilməsi üzərində iş gedir: "Qidalanma mütəxəssisləri ilə birgə ilkən standartlar hazırlanıb".

E.Əmrullayevin sözərinə görə, Şuşa, Ağdam və Füzüləde məktəb tikintisi 2023-cü ilin sentyabrında bitəcək. O artıq Sugovuşan məktəbinin hazır olduğunu bildirib: "Ağalıda tədris var. Zengilan, Kelbecer və Cəbrayılda məktəb tikintisinin ilk işlərə başlanıllı. Aidiyyəti quşularla digər regionlarda onurlarla kənd məktəbinin ləylihəndirilmə işlərinə başlanıllı".

Nazir deyib ki, növbəti həftədən 50-yə yaxın bağçanın isti yeməkli teminatına başlanılaq. Bu say 100-ə qədər artırılmalıdır.

Bağçalarda köhne normativlerin deyişdirilməsi üzərində iş gedir: "Qidalanma mütəxəssisləri ilə birgə ilkən standartlar hazırlanıb". E.Əmrullayevin sözərinə görə, Şuşa, Ağdam və Füzüləde məktəb tikintisi 2023-cü ilin sentyabrında bitəcək. O artıq Sugovuşan məktəbinin hazır olduğunu bildirib: "Ağalıda tədris var. Zengilan, Kelbecer və Cəbrayılda məktəb tikintisinin ilk işlərə başlanıllı. Aidiyyəti quşularla digər regionlarda onurlarla kənd məktəbinin ləylihəndirilmə işlərinə başlanıllı".

Nazir təhlil məssəsində istiqamətində istilək terminatı ilə bağlı veziyətin qənastıbxş olduğunu deyib. O bildirib ki, 5 745 təhsil məssəsindən 508-i dized yanacağı, 445-i elektrik enerjisi ilə, 2 334-ü odunla, yerde qalan hissəsi isə qazla isidilir: "Müəyyən nasazlı çıxa biler və dərhal aradan qaldırılması istiqamətində addımlar atılır".

E.Əmrullayev deyib ki, məktəb direktorlarının 58 faizinin əməkhaqqında artım görünür. 2500-dək sağird sayı olan məktəblərin rəhbərlərinin aylıq maaş 2500 manat təşkil edir. Onun sözərinə görə, gelecek illerde sertifikasiya prosesi direktorlarla artdırılması ilə bağlı tekiflər olsa, bu məsələyə baxıla bilər.

Onun sözərinə görə, bu məsələyə baxıla bilər.

"30 ildir problemi həll edə bilməmişik"

Fazıl Mustafa: "Dərman qiymətləri Türkiyədən üç dəfə bahadır"

"Büdcə formallaşdırarkən əsas meyar Azərbaycan vətəndaşının büdcəyə baxışdır, hökumət önce buna diqqət etməlidir". Bunu Milli Məclisin iclasında çıxış edən deputat Fazıl Mustafa deyib. Parlament üzvü vurğulayıb ki, müdafia və milli təhlükəsizlik xərcəri 2023-cü ilin büdcəsindən 16 faiz artırıb:

"Bu rəqəmin Qarabağda xidmət keçən kontingentimizin emekhaqqına na dəredəcə təsir ed

Model artıq çəkisinə görə təyyaraya buraxılmadı

Ona biznes klass bilet alacağı təqdirdə uça biləcəyi deyilib

Böyük ölçülü model Yuliana Nemenin başına iş gəlib.

Axşam.az xəber verir ki, ailəsi ilə birlikdə Livanda istirahət edən model Braziliyadakı evinə qayıda bilmeyib. Bu na səbəb teyyare ilə onun uğusuna icazə verilməməsi olub. Belə ki, Cullanıa səbəb kimi onun artıq çəkisinin olması göstərilir. Qətər hava yollarından ona biznes klass bilet alacağı təqdirdə uça biləcəyi deyilib.

Bir neçə gündür evinə gəde bilməyen model bununla bağlı sosial medya hesabında paylaşım edib. Onun sözləri görə, Fransa hava yolları ilə Livana uğurkən heç bir problem yaşamayıb. O, vurğulayıb ki, onun uğusuna icazə verməyən işçilər qeyməti 60 min rubldan çox olan biletinin pulunu belə qaytarmaqdan imtina ediblər.

Yuliana eləvə edib ki, hər şeyi kamerasına çəkmək istəsə də, ona hədə-qorxu gelinib və üçüñ gözəyən digər insanlar qarşısında pis vəziyyətə qoyulub.

Dəhşətli qətl

Qadın həyat yoldaşının meyitini soyuducuda saxlayıb

Braziliyada meşət zorakılığı-nın qurbanı olan qadın erini döyə-rək öldürüb.

Lent.az xəber verir ki, qətli töre-dən qadın hayat yoldaşının meyiti-ni soyuducuda saxlayıb.

40 yaşlı Klaudi-ya Tavas Hepleri Valdemirin onu illerdər vəhşicəsinə təhqir etdiyiini etiraf edib.

Noyabrın 21-də Klaudiya Laserdopolis şəhərindəki polis bölməsinə gelərən qətli töretdiğini etiraf edib. Qadının evində axtarış aparan polis Valdemiri soyuducuda don-muş vəziyyətə tapıb.

İlk məlumatın görə, kişi kəllə-beyn travmasından dün-yasının deyib.

Qatıl bir heftə qaćmağı düşündürdü, lakin sonda poli-sə teslim olmaq qərarına gəldiyini bildirib.

Qadın 23 idir evli olduğu zorakılıq edən erinin onu daim döyüünü və cinsi istismara məruz qoyduğunu de-yib.

Mark Veys Qəbələdə

Ən məşhur YouTube ulduzlarından biri şəhərə heyran qaldı

Qəbələnin Qəmərvan kəndində yaşayan, kulinar ustalığı ilə dünyaca məşhurlaşan və YouTube-dakı "Wilderness Cooking" kanalı ilə fantastik sürətə populyarlaşan Təvəkkül Aslanovun yeni qonağı Mark Veys olub.

YouTube-da adını verdiyi ve 9,42 milyon təqibçi olan kənala malik Mark Qəbələyə gəlib, Qəmərvan kəndində T. Aslanovun qonağı olub.

Təvəkkülün hazırladığı quzu kababını, şirniyyatları və s.adan Mark Veys "usta aşpazın bacarığına, Azərbaycan met-bəxinin gözəlliyinə heyran qaldığını" deyib.

Yataq üzlərini gec-gec yumaq ölümcul xəstəliklər yaradır

Xəste və yaşılı adamların yataq ağları hər gün dəyişdirilməlidir

Cırkı yataq dəsti təhlükəli, ölümcul mikroorganizmlərin rezervuarına çevrilir.

"Medicina" xəber verir ki, müxtəlif elmi tədqiqatlar yataq ağlarının çok

qısa müddədə təhlükə menbeyinə çevrildiyini bildirir.

Bu patogenlər isə bir neçə ağır xəstəliyin kökü olub.

Bu, cırkı, cırkı, gec deyişilən yaraq ağları pemveyonu, astma, appendisit, qonoreya kimi xəstəliklərin inkişafı ilə əlaqlı olur.

"Hər gec yuxuda insan bədən, orqanızmı tər maye, yağı ve ölmüş dari hüceyrələrinə xaric edir.

Bunlar isə toz gənələri və bakteriyalar üçün yemdir.

Gənələr yataqda çıxalaraq toksin və nəcis xaric edir, bunaqar mikroskopla görülür. Bu maddələr rinit, ekzema, astma, alergiyaya səbəb olur.

Ona görə yataq üzləri, ağları, desti həftədə 2 dəfə dəyişdirilməli və onlar digər geyimlərdən ayrı yuyulmalıdır.

Xəste və yaşılı adamların yataq ağları hər gün dəyişdirilməlidir.

Ölü hüceyrələr və qalıqlar öskürek, burun axma, səpki, gözlerde qışma və s. yaradıb.

Astma bronxit və allergik xəstələr üçün toz genisi birinci yerde duran qırıcılandırıcı amidir.

Eleca ilə yataq ilə stafilokokk və qonoreya, pnevmokokk kimi infeksiyalar keçir.

Türkiyədə adaşı yoxdur

Adını eşidənlər inanmir, ona problemlər də yaradırlar

Dünyada elə adlar var ki, hamını tə-əccübəldirir. Ele Amasyada yaşıyan Çoban Enson kimi...

"Şərəq" türk mediasına istinadən xəber verir ki, Ensonun adını eşidənlər hətta ona problemlər də yaradır. Rəsmi qurumlarda və banklarda hamı təccübəlnər, inanırlar. Çoban Enson da sübut üçün şəxsiyyət vəsiqəsini, hətta nikah şəhadətnaməsini belə göstərməli olur:

"Mənənən evvel 6 bacım var idi. Mən doğulanda qonşularım deyiblər ki, bəsdir uşaq, bu sonuncu olsun. Anam və atam da mənə "Enson" adını qoubular. Amma sonra mənim başqa qardaşım olub".

Adını ilk dəfə eşidən hər kəsin təccübəldiyi-

ni bildirən 67 yaşlı Çoban Enson sözləri-

nə belə davam edir: "Türkiyədə mənim bir adımda yoxdur, belək də dünyada yoxdur. Qaziantepdə eməliyyat aparmaq üçün girdiyim bankda şəxsiyyət vəsiqə-

me yazılan adı inana bilmədlər. Büt mecbur olub nikah şəhadətnamesini getirib çıxardı. Hətta sürücülük vəsiqəmi, işlədiyim tikinti sahəsində aldığım və-

sənəti göstərdim. Sonra əmin oldular".

Çoban Enson indi yegane olduğu üçün adını deyişməyi düşünmür.

Suluova Belediyyəsində alış-veriş edərkən Enson adını eşidən adam, "Enson çok fərqli bir addır. Bir az xarici ad kimi səslənir" deyib.

Turan

ÜST xəbərdarlıq edir

Dünya Çempionatında ölümcül "dəvə qırı" pandemiyası yayılara bilər

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) müte-xəssisləri "Covid-19"-un daha ölümcül şəməti olan "dəvə qırı"nın (MERS) 2022-ci il futbol üzrə dünya çəm-pionat zamanı yayılara bəlcəyin-dən narahat olduğunu açıqlayıblar.

"Şərəq" xərci mediyaya istinadən xəber verir ki, dünya hələ de "Covid-19" xəstəliyi ilə mübarizə apardığı bir zamanda, tədqiqatçılar yüzüdə 35 faiz ölüm nisbatına sahib olan dəvə qırı virusunun pərestişkarları vəsiqəsilə Yaxın Şərqi dən ölkələrə de keçə biləcəyi və yeni bir pandemiyənən baş verə biləcəyi barədə xəbərdarlıq ediblər.

FIFA 2022 Dünya Çempionatına ev sahibliyi edən Qəterədən 10 ilde onlara insana MERS diaqnozu qoyulub. Bu virus yoluxduğunda hər 100 adamdan 35-ni öldürür.

Alimlər MERS-i dörd həftəlik turnir zamanı nəzəri olaraq baş verə biləcək sekkiz potensial "infeksiyə riskindən" biri kimi qeyd ediblər.

ÜST-dən epidemioloq professor Patrisia Slagenhof və komandası bunun xüsusiyyəti Qəterə və qonşu ölkələrə aid olduğunu bildirib. Mütəxəssisler Qəterə futbol matçlarını izləmək üçün gəden azarkeşlərin çox olması səbəbindən xəstəliyin İngiltərə və ABŞ kimi digər ölkələrə de keçə biləcəyini iddia ediblər.

Bununla belə, İngilteredən 5000-e yaxın azarkeşin Qəterə getdiyi bildirilir. 2022-ci il Dünya Çempionatının final oyunlarına qədər 1,2 milyon İngilis azarkeşin Qəterə getmesi gözlənilir.

Böyük Britaniyada yalnız beş MERS hadisəsi qeydə alınıb, en son 2018-ci ilin avqustundan Yaxın Şərqi dən gələn bir turistdə. Tədqiqatçılar xəstəliyin insandan insana keçməsinin mümkün olduğunu deyirlər.

Diger tərefdən, dəvələrin "Covid-19" pandemiyasının arxivindəki virusla eyni ailədən gələn virusun təbii sahibi olduğunu düşünür.

Bu səbəbdən səhiyyə işçiləri əraziyə gələn bütün seyahətçilərə məməlilərə toxunmamağı tövsiyə edib.

Tədqiqatçı mülliətləri hemçinin bildiriblər ki, tərefdərlər dəvəsüdű və ya sıdiyi içməkdən və ya bisəməmiş dəvə eti yeməkdən kaçınmalıdır.

Mütəxəssisler hemçinin soyuqdəymə və ya qırı bənzər MERS simptomları ilə Büyük Britaniyaya qayidian hər kəsən tərəfdən. Tədqiqatçılar xəstəliyin insandan insana keçməsinin almağı və seyahət tarixini paylaşmayı tövsiyə ediblər.

Diger tərefdən, dəvələrin "Covid-19" pandemiyasının arxivindəki virusla eyni ailədən gələn virusun təbii sahibi olduğunu deyirlər.

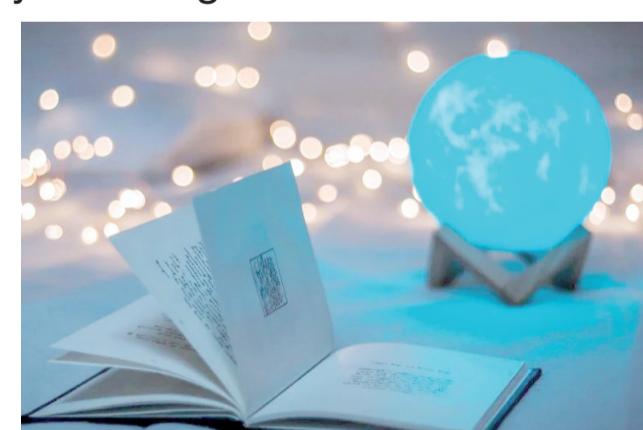
İnsanlar MERS-i yoluxmuş heyvanlardan tutu biler. Lakin həkimlər virusun əsas mənbəyinin Yaxın Şərqi dən dəvələr olduğunu deyirlər.

Virus ilk dəfə 2012-ci ilde Səudiyyə Ərəbistanında aşkar edilib. Xəstəlik yoluxmuş şəxsin öskürek damcıları ilə de ötürələr biler. MERS-ə yoluxanların təxminən 35 faizi ölü.

İsveçlilərin yalnız 9 faizi caduya inanır

Amerikalıların 16,5, Rusiya vətəndaşlarının isə 56 faizinin caduya inandığı məlum olmuş

Vaşinqtondakı Amerika Universitetinin iqtisadiyyat fakülətindən Boris Qersman təhsil və sərvət seviyyəsi yüksək olan bölgələrdə caduya inancın daha az olduğunu vurğulayaraq, səvadlı və zəngin insanlar arasında da belə inanclarla rast gəlindiyini bildirib.

"PLOS One" elmi jurnalında dərc olunan araşdırma 2008-2017-ci illər arasında aparılan sorğulardan əldə edilən məlumatları qeyd edir.

95 ölkədən 140 min insanın qatıldığı bu sorğularda fərdlərdən cadugörklik bağılı inancları sorulub. Bu şəxslərin 40 faizi caduya inanclarını bildiriblər. Dünyada şəhərlərinin 8 milyardi keçidiyi məlum olsa da, Cənub-Şərqi Asiya regionu, Hindistan və Çin kimi şəhərlərin yüksək olduğu ölkələr arasında da inanclarla rast gəlindiyini bildirib.

Tədqiqatçılar qurumların qeyri-kafı, sosial etimadın lazımı seviyyədə qurulmadığı, qərəzələrin yüksək olduğu cəmiyyətlərdə cadugörklik bağılı inancların daha çox olduğunu qeyd ediblər.

"Nevsveek"ə danışan alim bildirib ki, tərix boyu caduya inancın əsas funksiyalarının biri cəmiyyətdə asayı qorumaq və ictimai harmoniyani təmin etmək olub. O, ictimai asayıqın rəsmi qurumlar tərəfindən se-mərəli şəkildə qorunmadığı cəmiyyətlərdə cadu kimi inanclarla daha çox rast gəlindiyini bildirib.

Caduya inancın ölkədən ölkəyə ehemmiyyəti dərəcədə fərqli olduğu da aydınlaşdır.

Məlumdur ki, ictimai asayıq təmin edən qurumlar zəif olduğu ölkələrdə cadu geniş yayılıb.

Turan